धर्मशास्त्र

अ. नं १८

प्रवरमंजरी सारोद्धार

३२८ स्मृ: ८२

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(1)

॥ श्रीरांवदे ॥

॥ अथ भ्रमरमंजरी[illegible]प्रारंभः ॥ श्रीसांबम ॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(2)

॥ श्री ॥

श्रीगणेशायनमः श्रीदक्षिणामूर्तयेनमः॥
सर्वेभ्योऋषिभ्योनमः॥ विघ्नौघध्वांतवि
ध्वंसमार्तंडंसिंधुराननं॥ ब्रह्मादिविबुधैः
सेव्यंपादपद्मभजाम्यहं॥१॥ रणन्नूपुरझं
कारैः क्वणद्वीणादिवादनैः॥ जातहर्षांप्र
फुल्लास्यांभारतींभजयाम्यहं॥२॥ बौधा
यनादिसूत्राणांव्याख्याकृद्भिः पुरातनैः॥
प्रपंचितंयद्विस्तरेणतत्संक्षेपमयोच्यते॥
३॥ विवाहसिद्ध्यैविदुषांदिकानामुर्वीसु
राणांचबहुश्रुतानां॥ सगोत्रगोत्रप्रवरानु
पूर्व्याविरच्यतेसंकरताचिवेकेण॥४॥ ॥
तत्रगोत्रलक्षणं॥ तत्रगोत्रप्रवर्तकाः प्राधा
न्येनाष्टौमुनयः॥ तेचयथा॥ जमदग्निर्भरद्वा
जोविश्वामित्रोथगोतमः॥ अत्रिर्वसिष्ठकश्य
पागस्त्यामुनयोगोत्रकारिणः॥ एतेषांयान्यप
त्यानितानिगोत्राणिमन्यते॥५॥ सप्तानामृषी
णामगस्त्याष्टमानां यदपत्यं तद्गोत्रमिति॥ गो
त्रंतुवंशपरंपराप्रसिद्धं॥ बौधायनः॥ एकएक
ऋषिर्यावत्प्रवरेष्वनुवर्तते॥ तावत्समानगोत्र
त्वमृतेभृग्वंगिरोगणात्॥६॥ भृग्वंगिरोभिन्नै

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

कश्चरूष्यानुवृत्तावेव सगोत्रत्वमित्यर्थः ॥ अत्रा
नुवृत्तिशब्दार्थमाह स्मृत्यर्थसारे ॥ श्रीयमा
णतया वापि सत्तया वानुवर्तनं ॥ एकस्य दृश्य
तेयत्र तद्गोत्रं तस्य कथ्यते ॥ अस्य व्याख्या
प्रवरमंजर्यां ज्ञेया ॥ विस्तारभयान्नोच्यते ॥
श्रीयमाणानुवृत्तिः प्रवरेष्वेव ॥ सत्तानुवृत्ति
र्गोत्रे एव न तु प्रवरेषु ॥ साक्षात्पठितानामेव
प्रवरत्वात् ॥ प्रवरशब्दार्थस्तु प्रकर्षेण वरणं ये
षां ते प्रवराः ॥ ते च होत्राध्वर्युयो विहिताः ॥
भृग्वंगिरोभिन्नगणेषु एकप्रवरसाम्यात् ॥
त्रिप्रवरेषु द्विप्रवरसाम्याच्चैव अविवाहः ॥ यदा
ह बौधायनः ॥ भृग्वंगिरसां वर्जं चित्रस्य द्व्यार्षेय
सन्निपाते त्र्यार्षेयाणां त्र्यार्षेयः सन्निपाते पं
चार्षेयाणामिति संनिपातः समानत्वं ॥ स्मृत्यं
तरेपि ॥ पंचानां त्रिषु सामान्यादविवाहस्त्रिषु द्व
योः ॥ भृग्वंगिरगणेष्वंशेषेष्वेकोपि वारयेत् ॥ शे
षेष्वन्यगणेषु एकोपि समानप्रवरो विवाहे वार
येदित्यर्थः ॥ इदं च केवलभृग्वंगिरोगणविषयं ॥
भृग्वंगिरोगणांतर्गतजमदग्निगौतमभरद्वाजे
षु तु एकप्रवरसाम्ये सर्वेषामप्यसाम्ये वा सगो
त्रत्वादेव न विवाहः ॥ सत्तया गोत्रानुवृत्तेरुक्त

त्वात्॥ सप्तर्षिवाच्च॥ सप्तर्षिबाह्यानां केवलभृ
ग्वंगिरसां स्वस्वगणेषु द्वित्रिप्रवरसाम्याद विवा
ह इति दिक्॥ एवं मातृगोत्रमपि वर्ज्यं॥ मातुल
स्य सुतां मूढ्वा मातृगोत्रां तथैव च॥ समानप्रव
रां श्चैव कृत्वा चांद्रायणं चरेत्॥ इदं केषांचिदेव
न तु सर्वेषां॥ सगोत्रां मातुरप्येके नेच्छंत्युद्वाह
कर्मणि॥ इत्यादिवचनात्॥ मातृगोत्रं माध्यं
दिनीयानामिति न्यायाचारो ऽत्रश्चेति केचित्
॥ शिष्टास्तु मातृगोत्रवर्जनं गांधर्वादिविवा
होढमातृपरं॥ यथाह॥ एकस्मिन्प्रवरे तुल्ये मातृ
गोत्रवरस्य च॥ उद्वाहं कुर्वंति सा कन्या भगि
नी भवेत्॥ इति वचनेन मातृकुले प्रवरचिंतनमु
क्तं॥ तदपि पुत्रिकापुत्रविषयमेव॥ अन्यथाप्र
वरान्वित गोत्रे तु मातृगोत्रे न चिंतयेत्॥ गो
त्रमवत्यजेन्मातुरिति कात्यायनोब्रवीदिति वच
न विरोधात्॥ ज्योतिर्निबंधे तु॥ गोत्रं मातुरपत्रा
या वर्जयेत्प्रवरान्न तु॥ स्वपुत्रायास्तु न गोत्रं हि प्र
वरांश्च न चिंतयेत्॥ अत्र पुत्रपदेन भ्रातरो गृह्यंते
अभ्रातृमत्या मातृगोत्रं वर्जयेत्॥ भ्रातृमत्यास्तु
गोत्रप्रवरांश्च न वर्जयेत्॥ अथ गोत्राणि प्रवरां

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(5)

श्चोच्यंते॥ अत्रयद्यपि॥ गोत्राणांतुसहस्राणिप्र
कृतान्यर्बुदानिच॥ ऊनपंचाशदेवैषांप्रवराऋषिद
र्शनात्॥ इतिबौधायनेनप्रवरगणेसंख्योक्ताप्रव
रदीपिकायां॥ वर्गाएकोनपंचाशत्प्रसिद्धामुनयः
स्मृताः॥ अप्रसिद्धाः परेवंशाः अंतर्भूताइहैवते
॥ तद्यथा॥ तत्रादौसप्तभृगवः॥७॥ अंगिराःषोडशाः
१६॥ द्व्यामुष्यायणेषुसंकृतोप्यंगिरसएकः॥१॥ अ
त्रेश्चत्वारः॥४॥ कश्यपास्त्रयः॥३॥ वशिष्ठाश्चत्वारः
॥४॥ विश्वामित्राद्दश॥१०॥ अगस्त्याश्चत्वारः॥४॥
इत्थमेकोनपंचाशद्गणाः॥४९॥ अथैतेषामभिव्य
क्तिः क्रियते॥ अत्रच भार्गवगणेषुयानितुल्यानि
नामानितत्रप्रवरभेदात् ऋषिभेदंज्ञात्वाविवाहः
कार्यः॥ अन्यथानकार्यइतिज्ञेयं॥ तत्रसप्तभृगू
णांमध्येत्रयोजामदग्न्यास्तेच॥ वत्साः॥ विदाः॥ आ
र्ष्टिषेणाश्चेति॥ सर्वत्रजामदग्न्युपपदं॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(6)

तत्रादौजामदग्निवत्सा: १८

१	मार्कंडेय:	२६	कारावृत्स्न:
२	मांडूकेय:	२७	वाद्धुतक:
३	मांडव्य:	२८	कृतभाग:
४	काशि:	२९	एतिशायन:
५	आलेखन:	३०	ज़ाभायन:
६	दभायण:	३१	पाणिनि:
७	शार्कराक्ष:	३२	वाल्मिकि:
८	देवतायन:	३३	स्थौलपिंडि:
९	शौनकायन:	३४	सैषाश्व:
१०	माधुकेत:	३५	जैहिति:
११	वार्षिकेय:	३६	सावर्णि:
१२	कांस:	३७	शाकायन:
१३	प्रतायन:	३८	वल्लायन:
१४	पैल:	३९	सुरूति:
१५	वैगलायन:	४०	मंडु:
१६	दाध्रेषि:	४१	सुविष्टि:
१७	सात्यकि:	४२	हस्ताग्नि:
१८	वैहिनरि:	४३	शौद्धकि:
१९	वैश्वानरि:	४४	सौद्धाकि:
२०	विरोहित:	४५	वैकर्ण्य:
२१	बाह्य:	४६	हौकजिन्ह:
२२	ब्रध्न:	४७	औरसि:
२३	गोष्ठाभ्यन:	४८	कांबोदरि:
२४	टिक:	४९	कठोरवृत
२५	गोज्यायन:		

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(७)

५०	वैहल्लिः	७४	रजतवाहः
५१	विरूपाक्षः	७५	वत्सः
५२	रंकाश्वः	७६	वत्सायनः
५३	उच्चैमन्युः	७७	दार्भिः
५४	वैमत्यः	७८	नाडायनः
५५	आर्षायणः	७९	वागायनः
५६	मार्कायणः	८०	अयसांतकिः
५७	काकायनः	८१	जह्वकिः
५८	वायव :	८२	जीवंतिः
५९	वायुनिः	८३	रेखायनिः
६०	शार्ङ्गरवः	८४	पार्षणिः
६१	चांद्रमासः	८५	पाणिलिः
६२	गांगेयः	८६	उच्चयमानः
६३	नौपेयः	८७	सायकर्णिः
६४	याज्ञिकः	८८	वालाकिः
६५	पारिमंडलिः	८९	नौलकेशिः
६६	वालिः	९०	ऋतुभागः
६७	बहुमित्रायणः	९१	आर्तभागः
६८	अपिशालिः	९२	अजिहीनः
६९	विष्टपुरिः	९३	आतिथिः
७०	लोहितायनः	९४	स्थौमांगिरिः
७१	उष्ट्राक्षः	९५	स्थौलः
७२	मांडायनः	९६	सोरवाः
७३	शारद्वतायनः	९७	बर्हिः
		९८	भार्गायनः

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

९९ गेह्यायनः
१०० गोष्ठ्यायनः
१०१ वैशंपायनः
१०२ गाल्वः
१०३ वाणुकेयः
१०४ ऐतिकायनः
१०५ भ्राष्ट्रेयः
१०६ भ्रास्त्रेयः
१०७ लाक्षेयः
१०८ लाकुचिः
१०९ ललाकिः
११० साक्रूसः
१११ आविः
११२ गोविः
११३ सौंभकिः
११४ सायकायनः
११५ क्रौचहस्ति
११६ अनुलोमिः
११७ क्रौंचाक्षिः
११८ सारध्वनिः
११९ क्रौंचः
१२० वाघालेयः
१२१ नैकर्षिः
१२२ शाकल्यः
१२३ पाकामतिः
१२४ अजैकजाहितः
१२५ जैहस्यायनः
१२६ आमक्रमः
१२७ निराणिः
१२८ व्यासिः
१२९ सदानः
१३० स्थौषः
१३१ स्यंदनिः
१३२ कठेरणिः
१३३ पवेरणिः
१३४ सौभालिः
१३५ माध्यंदिः
१३६ येरायनः
१३७ वैन्यः
१३८ अनुसारकिः
१३९ रौहस्यायनिः
१४० कपोलिः
१४१ विक्रस्वरः
१४२ विसावणिः
१४३ विष्णुः
१४४ जहिमा
१४५ वीतीनः
१४६ फेणनः
१४७ भिनष्टिः
१४८ शिखापत्रिः
१४९ जलधिः

" Joint project of the Rajwade Samshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai. "

१५० सेनजित्
१५१ कृत्स्नः
१५२ पैंगलायनिः
१५३ मार्कायणः
१५४ दिवस्पतिः
१५५ ऋषभः
१५६ ऋतुः
१५७ लवणः
१५८ कापयशः
१५९ मित्रयशः
१६० अपुटायनः
१६१ हायनिः
१६२ वैकर्ण्यः
१६३ भल्लुकायनिः
१६४ लरग्रामः
१६५ शाल्यायनिः
१६६ मलपतिः
१६७ कौटिलिः
१६८ सौक्तिः
१६९ कोटरः
१७० साक्षिः
१७१ सांद्रमणिः
१७२ नैकजिह्निः
१७३ जिह्मशून्यः
१७४ जस्यलेटिः
१७५ हिरकृश्चरिः
१७६ सौरद्रुतिः
१७७ नैमिष्यः
१७८ लोष्टाक्षिः
१७९ गवरणिः
१८० पोणसौंगाधिः
१८१ कांतिकृत्
१८२ विलभस्तः
१८३ मेधायनेः
१८४ स्वायंभुमतिः
१८५ मंडचित्रः
१८६ शौक्रायणः
१८७ वाभ्रव्यः
१८८ कोचहंडिः
१८९ शौनाघनः
१९० शाकपूर्णिः
१९१ विहमतिः
१९२ मायामतिः
१९३ कौशीनः
१९४ मौद्रलः
१९५ कारवचः
१९६ सांतपाणेयेः
१९७ गेह्यः

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

१९८	मल्लुकिः	२०१	वाराग्गिरारणिः
१९९	उपस्तुतः	२०२	श्येनयागतिः
२००	औलुचिः	२०३	रौद्धकुणिः

एते जामदग्निवत्सास्तेषां पञ्चार्षेयप्रवराः भार्गव ॥ च्यावन ॥ आप्नवान ॥ और्व ॥ जामदग्नेति ॥ त्रयो वा ॥ भार्गवौर्वजामदग्नेति ॥

॥ अथ जामदग्न्या विदाः ॥

१	विदः	१३	पौलस्त्यः
२	शैल	१४	वेदभृत्
३	अवटः	१५	अभयजातः
४	प्राचीनयोग्य	१६	त्रैवायनः
५	अभदस्यः		
६	कतः	१७	भाजः
७	काउरमिः	१८	भारस्यः
८	वैदभृतः	१९	वैकायनः
९	पुलस्तिः	२०	भटजायनः
१०	आर्कायणः	२१	जमदग्निः
११	ताम्रायणः	२२	काठायनिः
१२	कौचायनः	२३	आर्षेयः
		२४	मरुतः

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(11) ॥५॥

इति विदोगणः॥ एते विदास्तेषां पंचार्षेयः॥ भा
र्गव॥ च्यावन॥ आप्नवान॥ और्व॥ विदेति॥
त्रयो वा॥ भार्गव और्व जामदग्न्येति॥३॥

॥ अथ जामदग्न्यार्ष्टिषेणाः॥

१	आर्ष्टिषेणः	११	आपस्तंबिः
२	नैरथिः	१२	भारिद्विवः
३	ग्राम्यायणः	१३	कार्दमायनिः
४	कारूषायणः	१४	गार्दभिः
५	पोटकरसायनः	१५	अनूपः
६	चाद्राश्मः	१६	रग्वदीपः
७	सिद्धः	१७	मार्गपथः
८	सुमनायनः	१८	चारायणिः
९	गोरांगिः	१९	कपिः
१०	नैकर्षिः	२०	आश्वालायनिः

इत्यार्ष्टिषेणाः॥ तेषां पंचार्षेयः॥ भार्गव॥ च्या
वन॥ आप्नवान॥ आर्ष्टिषेण॥ अनूपेति॥५॥
त्रयो वा॥ भार्गव॥ आर्ष्टिषेण॥ अनूपेति॥३॥
द्व्यामुष्यायणसंज्ञादेवरातस्येति॥ एषां वत्सबि
दार्ष्टिषेणानां परस्परं न विवाहः॥ गोत्रैक्यात्प्रव
रैक्याच्च॥ तथा चोक्तं स्मृत्यर्थसारे॥ ॥
जामदग्न्या वत्सा बिदा आर्ष्टिषेणाः परस्परं
नान्ययुः प्रवरैक्येन सगोत्रत्वेन चादिमौ॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

केचित्तु वत्सपुरोधसोः पंचार्षेयः ।। भार्गव च्यावनाप्नवान वत्सपुरोधसेति ।। वैजवन मथितेति ।। वैजवनमथितयोः पंचार्षेयः ।। भार्गव च्यावनाप्नवान् वैजवनमथितेति वत्सानां त्र्यार्षेयः ।। भार्गव च्यावनाप्नवानेति ।। एते त्रयो जामदग्न्याः एषा परस्परं जामदग्न्यैश्च न संबंधः ।। पंचावत्तिनः प्रवरसाम्यात् ।। इति जामदग्निप्रकरणं ।। ।।

अथ चत्वारः शुद्ध भृगवः ।। ते च ।। यस्का ।।१।। मित्रयुवः ।।२।। वैन्याः ।।३।। शुनका इति ।।४।। अथैतेषां भृगूणां गणाः

।। अथ यस्कगणः ।।

१	यास्कः	११	दैवंतायनः
२	मौनः	१२	कौटिलेयः
३	मूकः	१३	सात्यकिः
४	वाधुलः	१४	चित्रसेनः
५	वषपुष्पः	१५	भार्गलिः
६	भालेयः	१६	वाकश्विकिः
७	राजितायनः	१७	औपयर्घ्यः
८	भग विह्नेयः	१८	उपचितः
९	दुर्दिनः	१९	भागुरिः
१०	भास्करः	२०	वीतहव्यः

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

२१	चंडमोदः	४१	व्रक्षस्माकिः
२२	जाषंयायनिः	४२	मादेभकिः
२३	भागवितिः	४३	चोरेयः
२४	काश्यपिः	४४	गोरक्षितः
२५	वालेपिः	४५	कार्कटेयः
२६	मित्र्यादाग्नेयिः	४६	माध्यमेयः
२७	सोरिः	४७	वासिः
२८	श्वरिः	४८	कोशांबेयः
२९	भागंतिः	४९	मोसलिः
३०	सानुष्टिः	५०	पैलिः
३१	मादायनः	५१	खिलिः
३२	शालंकायन	५२	भारलिः
३३	लार्किः	५३	प्रावरेयः
३४	वाल्हिः	५४	शार्कराक्षिः
३५	दीर्घचित्तिः	५५	कौटिल्यः
३६	गोजितः	५६	खिलेभिः
३७	हलेयः	५७	पञ्चालवः
३८	वासोदः	५८	पाराधलः
३९	माधूलः	५९	पौष्णावयः
४०	अर्थलेभिः	६०	गोदायणः

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

३ तियास्कगणः॥एषांयास्कानांत्रिप्रवराः॥
भार्गव॥वीतहव्य॥सावेतसेति॥३॥ऐतेस्व
गणेएवाविवाह्याः॥अन्यत्रगणेविवाहोस्ति॥

॥अमित्रयुवगणः॥

१	मित्रयुवः	१९	अर्षिंरालः
२	रौक्षायणः	२०	आढीकायनः
३	सायंडिनः	२१	हंसजिह्वः
४	सुरभिनः	२२	खान्नायनः
५	मात्स्यः	२३	रथान्वयः
६	वात्स्यः	२४	रौक्मायनः
७	महिवात्स्यः	२५	आपिकायनः
८	ताक्ष्यायणः	२६	रौप्यायणः
९	उक्षायणः	२७	साय्यकिः
१०	वांजायणः	२८	पिकाक्षः
११	मांजायणः	२९	मोदायनः
१२	कैतवायणः	३०	कापिशायनः
१३	खालायणः	३१	सांडेयः
१४	शाकटायणः	३२	रूक्षितः
१५	मैत्रेयः	३३	मित्रयक्
१६	सांचयः	३४	अपिशायेनः
१७	रौद्रायणः	३५	वाध्र्यश्वः
१८	गोसायणः	३६	दिवोदासः

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

इतिमित्रयुवगणः॥एतेपरस्परमविवाह्याः॥एषां त्रयःप्रवराः॥भार्गव॥वाध्र्यश्च॥दैवोदासेति वाध्र्यश्चेत्येकोवा॥एतेअन्यत्रविवाह्याः॥ ॥

॥अथवैन्यगणः॥

१	वैन्यः	३	बाष्कलः
२	पार्थः	४	श्येतः

इतिवैन्यगणःएषांत्र्यार्षेयःप्रवराः॥भार्गव॥१ वैन्य॥२॥पार्थेति॥३॥एतेत्वविवाह्याः॥अन्यत्रविवाह्याः॥ ॥ ॥

॥अथशुनकगणः॥

१	शुनकः		मांसगंधः
२	गृत्समदः	१२	भार्गायणः
३	पाञ्जपिः	१३	कार्दमायणः
४	सौगंधिः	१४	रैवाक्षः
५	स्वार्दमायणः	१५	प्रत्युषः
६	गंगायणः	१६	शाक्मायणः
७	मत्स्यगंधः	१७	पक्षपतिः
८	श्रोत्रियः	१८	श्रोण्यः
९	तैत्तिरीयः	१९	सुवकः
१०	सौकरः		

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai
" Joint project of the "

एते शुनकाः परस्परमविवाह्याः ॥ एते पांप्रवराः ॥
शौनकेति ॥१॥ गार्त्समदेति वा ॥१॥ द्वौ प्रवरौ वा ॥
भार्गव ॥ गार्त्समदेति वा ॥२॥ त्रयो वा ॥ भार्गव ॥
शौनहोत्र ॥ गार्त्समदेति ॥३॥ एषां यस्कादी
नां च तुर्णां परस्परं विवाहोऽस्ति ॥ पूर्वोक्तैस्त्रिभि
र्वक्ष्यमाणैश्च ॥ उक्तं च स्मृत्यर्थसारे ॥ यस्कमि
त्रयुवेवैन्याशुनकाप्रवरैक्यतः ॥ स्वं स्वं हित्वा
गणं सर्वे विवाहेयुः परावरैः ॥ के चित्तु वेदविश्व
ज्योतिषां त्र्यार्षेयः ॥ भार्गव ॥ वेद ॥ विश्वज्यो
तिषेति ॥३॥ षाठर माठरयोः ॥ भार्गव ॥१॥ षा
ठर ॥२॥ माठरेति ॥३॥ एतौ द्वौ क्वचित्सर्वत्र विवा
ह्यौ ॥ इति सप्त भृगुगणाः निर्णीताः ॥ अत्र पूर्वो
क्त भृग्वादिषु वक्ष्यमाणेषु गणेषु च यानि तुल्यानि
नामानि तत्र प्रवरभेदात् गोत्रभेदं ज्ञात्वा विरुद्धो
यः ॥ अन्यथा नेति सर्वत्र ज्ञेयं ॥ ॥

अथांगिरसाः ॥ ते च त्रेधा ॥ गौतमांगिरसाः ॥१॥
भारद्वाजांगिरसाः ॥२॥ केवलांगिरसश्च ॥३॥
तत्र गौतमांगिरसा सप्त ॥ ते च ॥ आयास्यः ॥१॥
शारद्वतः ॥२॥ कौमण्डः ॥३॥ दीर्घतमसाः ॥४॥ कारेणु
पालः ॥५ वामदेवः ६॥ आशनसाश्चेति ॥७॥
अथैतेषां क्रमेण अभिव्यक्तिः ॥ ॥ ॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

॥ तत्र अयास्यगोतमाः ॥

१	आयास्यः	१२	कौबास्यः
२	भापिन्चेयः	१३	वाभ्यः
३	मूढरथः	१४	नैकरिः
४	सात्यकिः	१५	नैष्ठिकिः
५	काराक्षिः	१६	कौलालिः
६	स्वैदेहः	१७	कारुणिः
७	कौरवेयः	१८	कठोरिः
८	तौंडिः	१९	काशिकः
९	दार्भिः	२०	काद्विभः
१०	देवकिः	२१	पार्थिवः
११	सात्यमुग्निः		

इति अयास्यगोतमाः ॥ एषामायास्यगोतमानां त्रयः प्रवराः ॥ आंगिरस ॥१॥ अयास्य ॥२॥ गोतमेति ॥३॥ २१॥

॥ अथ गोतमांगिरामध्ये द्वितीयः शारद्वतगणः ॥२॥

१	शारद्वतः	५	सौयामुनः
२	अभिजितः	६	सौमुचिः
३	रौहिणेयः	७	औपबिंदुः
४	क्षीरकरंभः	८	राहुगणः

इति शारद्वतगणः ॥ एषां शारद्वतानां त्रयः प्रवराः आंगिरस ॥१॥ गोतम ॥२॥ शारद्वतेति ॥३॥ २१॥

" Joint Project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(18)

॥अथ गौतमांगिरसामध्ये तृतिय:कौमंडगण:॥३

१	कौमंड:	५	आजायण:
२	मौथरेषण:	६	वाजायण:
३	मासुराक्ष:	७	मासुरेषि:
४	काठरेषि:		

ऐषांपंचार्षेय:॥आंगिरस॥१॥औतथ्य॥२॥काक्षीवंत॥३॥गौतम॥४॥कौमंडलेति॥५॥३॥

॥अथ गौतमांगिरामध्ये दीर्घतमसगण:॥४॥
तस्य पंच प्रवरा:॥आंगिरस॥१॥औतथ्य॥२॥काक्षीवंत॥३॥गौतम॥४॥दीर्घतमसेति॥५॥
त्रयोवा॥आंगिरस॥औतथ्य॥दीर्घतमसेति
इति दीर्घतमसगण॥४॥

॥अथ गौतमांगिरामध्ये कारेणुपालगण:॥५॥

१	कारेणुपाल:	५	औदुजायन:
२	वास्त्व्य:	६	माधुक्षर:
३	श्वेतिय:	७	अजगंधि:
४	मौजिष्ठ:		

एषां त्रय:प्रवरा:॥आंगिरस॥१॥गौतम॥२॥
कारेणुपालेति॥३॥इति कारेणुपालगण॥५॥

॥अथ गौतमांगिरामध्ये वामदेवगण:॥६॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

अस्य त्रयः प्रवराः॥ आंगिरस॥१॥ वामदेव्य॥२
बार्हदुक्थेति॥३॥ आंगिरस॥१॥ गौतम॥२॥ वा
मदेवेतिवा॥३॥ इति वामदेवगणः॥६॥ ॥

॥अथ गौतमांगिमध्ये औशनसगणः॥७॥ ॥

१	औशनसः	५	महोदरः
२	दिश्यः	६	विकंहतः
३	प्रसूः	७	सुबुध्यः
४	सुरूपाक्षः	८	निहतः

एषां त्रयः प्रवराः॥ आंगिरस॥१॥ गौतम॥२॥
औशनसेति॥३॥ [illegible] ॥इति सप्तगौतगणाः समाप्ताः ॥७॥
सूत्रांतरे अन्येपि गौतमगणाः॥ ॥ ॥

॥अथोक्तमापस्तंबसूत्रे औतथ्यगौतमगणाः॥

१	तैलेयः	११	पौष्पंडिः
२	अभिजीतः	१२	भागलिः
३	नैषकिः	१३	तणुः
४	लौगाक्षिः	१४	कुडपुः
५	करभोगिभ्यः	१५	करोटः
६	क्षीरकंटकः	१६	करावाग्रिणः
७	कंडूकरः	१७	उपबिंदुः
८	सैवेशालुः	१८	माधषः
९	सांकरः	१९	रोहितायनः
१०	सोमिनिः	२०	सोषरूणिः

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com